

Bilag til konjunkturvurdering, *Dansk Økonomi, forår 2015*

Hovedtrækkene af konjunkturprognosen i *Dansk Økonomi, forår 2015* opridses, og der sammenlignes med forrige prognose, *Dansk Økonomi, efterår 2014*. Bagerst forefindes hhv. figur- og tabelbilag.

International økonomi

Væksten i den internationale økonomi blev i 2014 lidt stærkere end ventet i *Dansk Økonomi, efterår 2014*. Det skyldes særligt en mere markant fremgang end ventet i Tyskland og Sverige. Den bedre end ventede udvikling i den internationale økonomi skal delvist ses i sammenhæng med, at olieprisen faldt markant fra midten til slutningen af 2014. I prognosen fra efteråret var der forudsat en omtrent uændret oliepris i 2. halvår af 2014. Olieprisfaldet har bidraget til lav inflation og dermed til reallønsfremgang for forbrugerne. Dette har givet et positivt bidrag til det private forbrug i 4. kvartal 2014.

Sammenlignet med *Dansk Økonomi, efterår 2014* er den forventede handelsvægtede BNP-vækst hos de 35 danske aftagerlande omtrent uændret på 2¼ pct. i 2015. Væksten i euroområdet er opjusteret som følge af bedre vækstudsigter for særligt Tyskland og Spanien. Omvendt ventes udviklingen i Norge og Rusland at blive markant svagere end ventet i efteråret, ligesom vækstskønnet for USA er nedjusteret en smule. De svagere vækstudsigter for Norge og Rusland skal ses i lyset af, at olieprisen er faldet betydeligt siden midten af 2014. Dette trækker væksten ned, eftersom både Norge og Rusland har en betydelig olieeksport. For Rusland dæmper den fortsatte konflikt med Ukraine og de deraf følgende sanktioner ligeledes den fremadrettede vækst. Vækstskønnet for USA er nedjusteret en smule i lyset af, at den effektive dollarkurs er styrket betydeligt siden midten af 2014. Det forværrer alt andet lige den amerikanske konkurrenceevne og sænker dermed eksportvæksten. Da eksporten kun udgør knap 15 pct. af amerikansk BNP, ventes dette dog kun at tage toppen af væksten i 2015. I modsat retning trækker den betydelige forbrugsstimulans gennem den lave oliepris samt de fortsat lave renter.

Den gennemsnitlige årlige vækst i 2016-20 for Danmarks aftagerlande er nedjusteret 0,1 pct.point fra 2,7 pct. til 2,6 pct. Nedjusteringen skyldes flere forhold. For det første er de strukturelle niveauer fra OECD justeret, således at output gap for aftagerlandene under et i 2013 var ca. ¼ pct.point mindre negativt med den nye opgørelse. For det andet blev fremgangen i 2014 stærkere end ventet, hvilket i kombination med OECD's seneste opgørelse betyder, at output gap i 2014 vurderes at have været negativt med 1¾ pct., hvor det i efteråret blev vurderet til -2¼ pct. i 2014. For det tredje er den strukturelle vækst frem mod 2020 nedjusteret som følge af anvendelsen af OECD's seneste

prognose. I prognosen forudsættes det, at output gap lukkes frem mod 2020, og de nævnte forhold indebærer dermed, at der vil være en lavere vækstrate fremadrettet end ved vurderingen i efteråret.

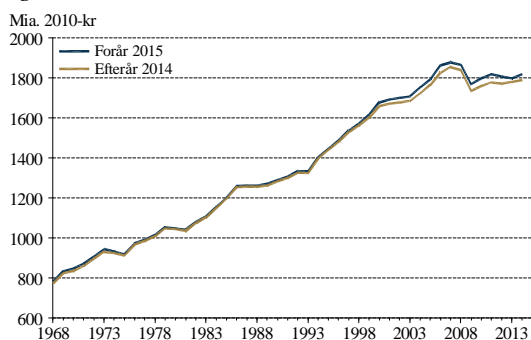
Dansk økonomi

Dansk økonomi har været i fremgang siden midten af 2013. I 2014 steg BNP 1,1 pct. En stor del af denne vækst skyldes dog den offentlige efterspørgsel. Fremgangen forventes at tiltage i 2015, og BNP ventes at stige med knap 2 pct. i 2015 voksende til ca. 2¼ pct. i 2016. Det vurderes, at særligt den private indenlandske efterspørgsel samt eksporten vil trække væksten. Vækstudsigterne for BNP i 2015 er opjusteret knap ½ pct.point i forhold til vurderingen i *Dansk Økonomi, efterår 2014*. Dette bunder primært i en højere vækst igennem 2014, mens væksten igennem 2015 ikke er opjusteret, jf. *Dansk Økonomi, forår 2015*. Væksten i 2015 er sammensat en smule anderledes end forventet i efteråret. Den private indenlandske efterspørgsel er nedjusteret en smule, mens nettoeksporten er opjusteret – primært på grund af svækkelsen af den effektive kronekurs i starten af 2015. Den forventede vækst i 2016 er nedjusteret godt ¼ pct.point, hvilket primært skyldes en nedjustering af væksten i Danmarks aftagerlande i 2016.

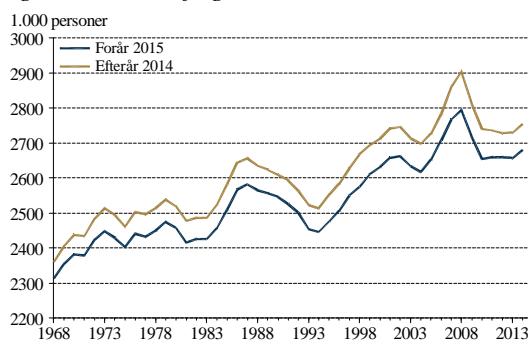
Fremgangen i BNP er kommet efter en periode med lav eller negativ vækst, og produktionen vurderes at være godt 4¼ pct. under det skønnede strukturelle niveau i 2014. Dette gap ventes at mindskes til ca. -3½ pct. i 2015 og derefter forventes det gradvist lukket frem mod 2020. Hovedparten af output gap skyldes beskæftigelsesgap. Beskæftigelsen vurderes i 2014 at være ca. 100.000 personer lavere end den skønnede strukturelle beskæftigelse. Dette gap forventes indsnævret til knap 90.000 personer i 2015 og derefter gradvist lukket frem mod 2020.

Vurderingen af de strukturelle niveauer – og dermed af gap – for både produktion og beskæftigelse er ændret historisk i forhold til *Dansk Økonomi, efterår 2014*. Dette har primært to årsager. Den første er hovedrevisionen af nationalregnskabet, der blev offentliggjort i september 2014, jf. *Danmarks Statistik: Nationalregnskab og offentlige finanser ESA 2010 – Hovedrevision 2014*. Hovedrevisionen ændrede niveauer samt vækstrater for en lang række variable. Da økonomiens faktiske produktion mv. er ændret historisk, jf. figur 1.1, vil vurderingen af økonomiens potentiale også ændres. For produktionen gælder eksempelvis, at forskning og udvikling nu indgår som en investering frem for forbrug i produktionen, hvilket medvirker til at øge BNP. I modsat retning trækker imputerede tjenestemandspensioner, hvor indbetalingerne tidligere har været sat lig udbetalingerne. Indbetalingerne er nu rettet til at følge antallet af tjenestemænd, hvilket har reduceret BNP de senere år. For beskæftigelsen gælder, at der er indarbejdet nyt arbejdstidsregnskab, hvilket har mindsket beskæftigelsen væsentligt. Samtidig er personer på sygedagpenge fra beskæftigelse ændret fra at ligge i beskæftigelsen til at ligge udenfor beskæftigelsen ligesom øvrige orlovsordninger. Beskæftigelsen er derfor væsentlig nedrevideret, jf. figur 1.2.

Figur 1.1 BNP

Figur 1.2 Beskæftigelse

Den anden årsag til ændret vurdering af strukturelle størrelser skyldes ny estimation af både den strukturelle ledighed og den strukturelle arbejdsstyrke. Metoden for estimation af strukturel ledighed er ændret, hvilket har ændret vurderingen i 2013 fra godt 100.000 personer i efterårets prognose til godt 85.000 i nærværende prognose. Ledighedsgap anvendes i estimationen af strukturel arbejdsstyrke, hvorfor vurderingen af denne også er ændret. I 2013 vurderes arbejdsstyrkegap til at være på godt 70.000 personer, mens det i efteråret blev vurderet til knap 80.000 personer. Dette betyder samlet, at beskæftigelsesgap nu er vurderet at være udvidet med ca. 7.000 personer i 2013.

De ændrede vurderinger af strukturelle niveauer samt de ændrede vækstskøn indebærer, at output gap i 2015 vurderes at være ca. 3½ pct. af strukturelt BNP mod knap 4¼ pct. i efterårets prognose. En del af dette skyldes, at det forventede output gap i 2014 blev knap ¼ pct.point mindre end forudsagt i efteråret. Ligeledes skyldes en del af det, at output gap blev indsnævret fra 2013 til 2014, hvor det i efterårets prognose forventedes udvidet.

Beskæftigelsen udviklede sig i 2014 omtrent som ventet i efterårets prognose. Da vurderingen af den strukturelle ledighed samt den strukturelle arbejdsstyrke er ændret, jf. ovenfor, og da der er indarbejdet ny socioøkonomisk fremskrivning fra DREAM, er den strukturelle beskæftigelse dog steget relativt til den faktiske, hvorfor beskæftigelsesgap nu er omtrent uændret fra 2013 til 2014 mod en forventet indsnævring på knap 10.000 personer i efteråret. Derudover forventes den strukturelle beskæftigelse at stige med omtrent 10.000 mere frem mod 2020 end det forventedes i efteråret, hvilket skyldes den nye socioøkonomiske fremskrivning fra maj.

Nettoledigheden faldt med 11.000 personer fra 2013 til 2014 – primært grundet færre arbejdsmarkedsparete kontanthjælpsmodtagere. Dette hænger sammen med kontanthjælpsreformen, der trådte i kraft 1. januar 2014, og som omklassificerede en del af de unge ledige til kategorier, hvor de ikke længere optræder som arbejdsmarkedsparete og derfor ikke tæller med i ledigheden. I forhold til efterårets prognose er nettoledigheden endt lidt lavere i 2014, og forventes at falde i 2015 mod tidligere uændret nettoledighed. Dette skyldes hovedsageligt det lavere strukturelle niveau for nettoledigheden, der fører til, at en del af beskæftigelsesfremgangen ventes at komme fra ledighed. Bruttoledigheden er justeret tilsvarende.

Som nævnt under ”International økonomi” er olieprisen faldet markant gennem 2. halvår 2014 og starten af 2015. Dette har medført meget lav inflation og som følge heraf

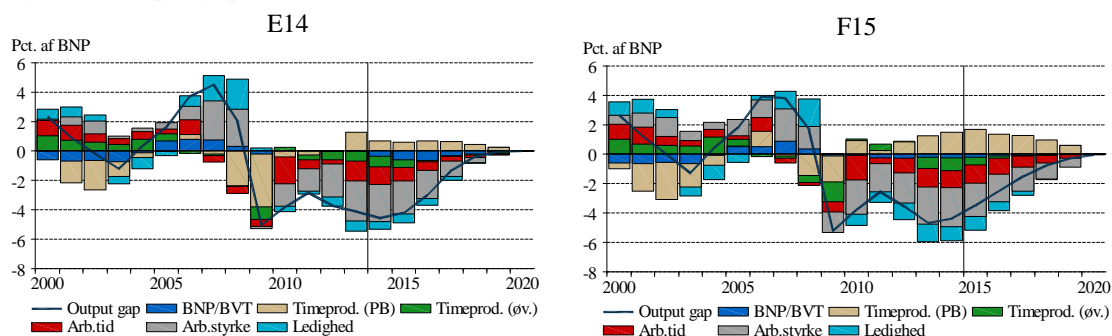
reallønsstigninger. I lyset af den meget lave inflation er løn- og prisstigningstakten nedjusteret i 2015. Givet den gunstige udvikling på arbejdsmarkedet er lønstigningstakten ikke nedjusteret helt så meget, som prisudviklingen kunne tilsige, og dermed er reallønsvæksten opjusteret.

Som følge af det opadgående pres på kronen og opkøbsprogrammet fra ECB er renterne faldet markant i starten af 2015. I efterårets prognose ventedes de at begynde at stige så småt i slutningen af 2014, men da de i stedet faldt, er renterne nedjusteret væsentligt i nærværende prognose i forhold til efteråret.

Det forventes i nærværende prognose, at forbrugskvoten, investeringskvoter mv. er normaliseret i 2020, ligesom alle gaps forventes lukket i 2020. Dette var også tilfældet i efterårets prognose. Da output og beskæftigelsesgap er begyndt lukningen i 2014, hvilket forventes at tiltage i 2015, er profilen for output gap udjævnet i forhold til efteråret, mens den gennemsnitlige årlige vækst i BNP fra 2016 til 2020 forventes at være omtrent den samme som i efteråret.

FIGURBILAG

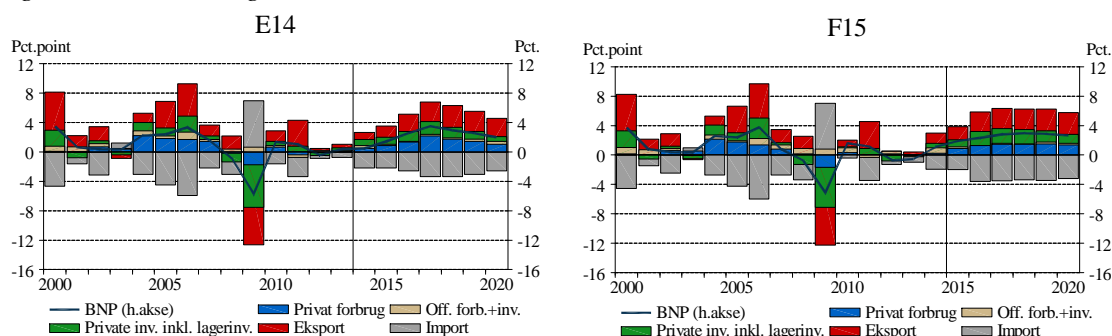
Figur 1.3 Output gap

Anm.: Søjlerne viser sammensætningen af output gap. Den lodrette streg markerer overgangen til prognose.

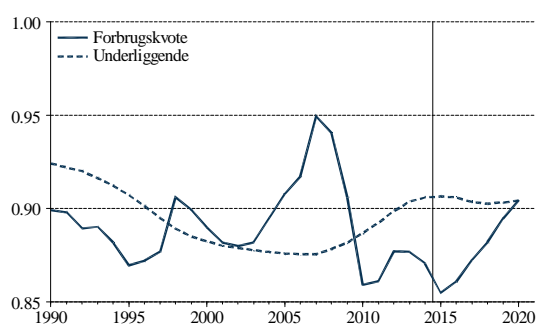
Kilde.: Danmarks Statistik, ADAM's databank og egne beregninger.

Figur 1.4 Vækstbidrag til BNP

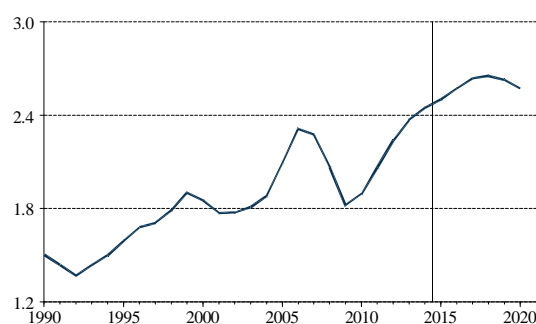

Kilde.: Danmarks Statistik, ADAM's databank og egne beregninger.

Figur 1.5 Forbrugskvote

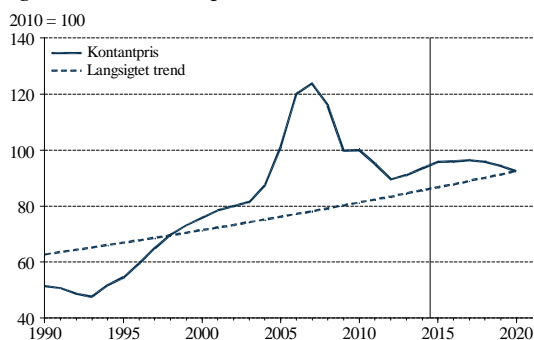
Figur 1.6 Formuekvote

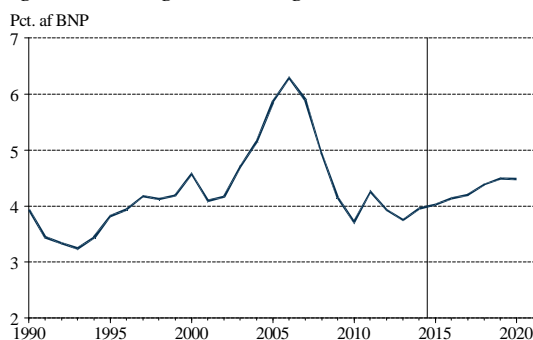
Anm.: Forbrugskvoten er defineret som det private forbrug i løbende priser relativt til SMEC's langsigtede disponible indkomst. Den modelberegnete, underliggende forbrugskvote (vist med stiptet kurve i venstre figur) afhænger af formuekvoten (udglattet) og demografi. Formuekvoten er defineret som SMEC's forbrugsbestemmende formue relativt til SMEC's langsigtede disponible indkomst. SMEC's forbrugsbestemmende formue består af boligformue, finansiel formue i privat, ikke-pensionssektor, pensionsformue efter skat og bilformue.

Kilde.: Danmarks Statistik, ADAM's databank og egne beregninger.

Figur 1.7 Real huspris

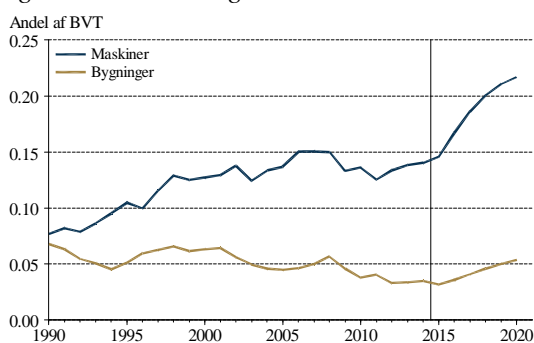
Figur 1.8 Boliginvesteringskvote

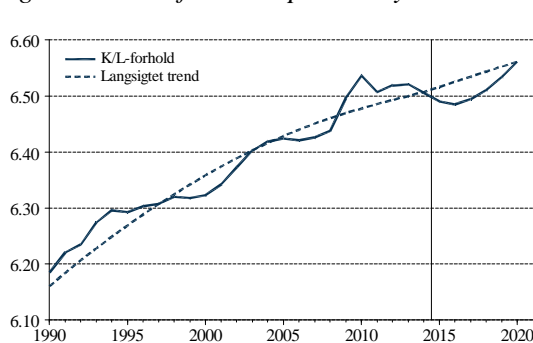
Anm.: Den reale huspris er defineret som kontantprisen på enfamiliehuse deflateret med deflatoren for det private forbrug. Trenden er estimeret over perioden 1955-2005. Boliginvesteringskvoten måler boliginvesteringerne i faste priser i pct. af reallt BNP.

Kilde.: Danmarks Statistik, ADAM's databank og egne beregninger.

Figur 1.9 Investeringskvoter

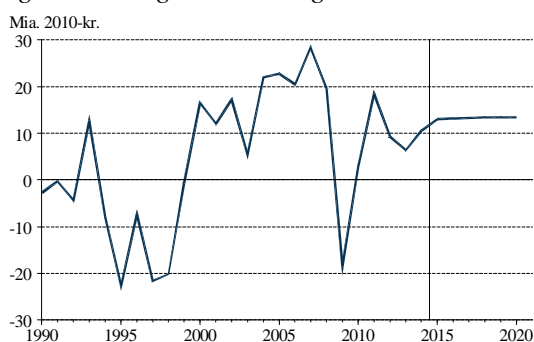
Figur 1.10 K/L-forhold i private byerhverv

Anm.: Investeringskvoterne måler maskin- hhv. bygningsinvesteringer i faste priser relativt til BVT i de private byerhverv. K/L-forholdet er forholdet mellem kapital og arbejdskraft i de private byerhverv.

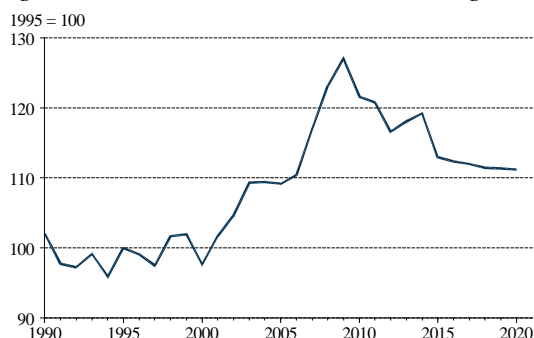
Kilde.: Danmarks Statistik, ADAM's databank og egne beregninger.

Figur 1.11 Lagerinvesteringer

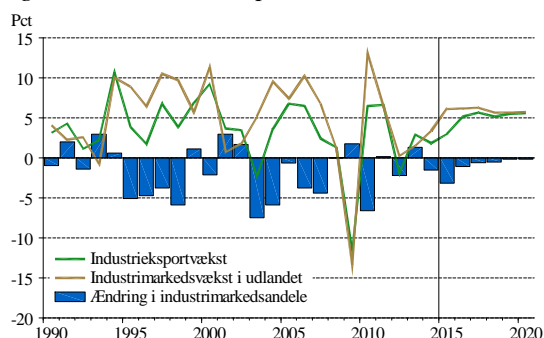

Kilde.: Danmarks Statistik, ADAM's databank og egne beregninger.

Figur 1.12 Relative enhedslønomkostninger

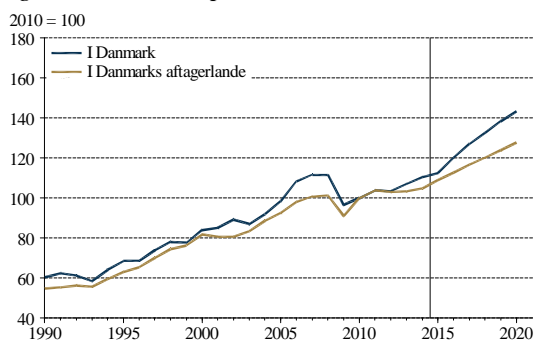
Figur 1.13 Industrieksportmarkedsandele

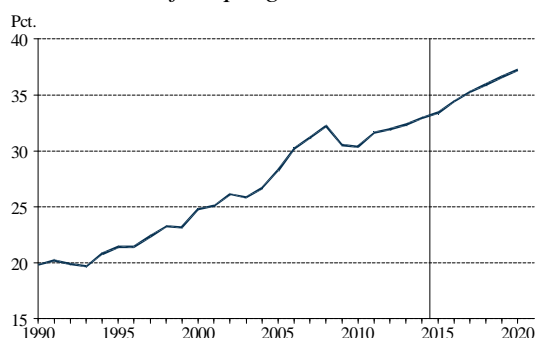
Anm.: De relative enhedslønomkostninger i venstre figur angiver de gennemsnitlige lønomkostninger pr. produceret enhed, hvor det anvendte produktivetsmål er mandeproduktivitet for hele økonomien. Udlandet inkluderer ti konkurrentlande, der sammenvejes med Nationalbankens dobbeltvejede kronkursvægte. Markedsandelene i højre figur er beregnet ved at sætte den danske industrieksport i forhold til et vejet gennemsnit af 35 aftagerlandes vareimport. Både eksport og import er i mængder.

Kilde: Danmarks Statistik, ADAM's databank, OECD, *Economic Outlook 96*, Macrobond og egne beregninger.

Figur 1.14 Vareimportkvote

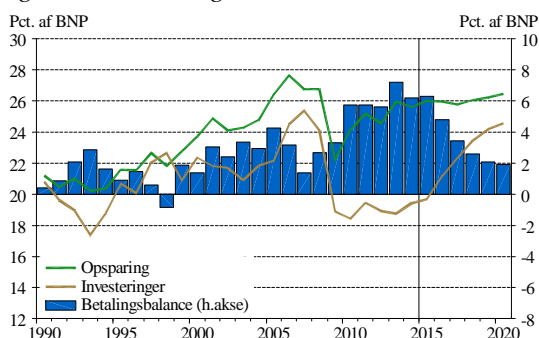
Figur 1.15 Import som andel af samlet efterspørgsel

Anm.: Importkvoteerne i venstre figur angiver real import af varer i forhold til reelt BNP. I højre figur vises for Danmark real import i pct. af real efterspørgsel.

Kilde: Danmarks Statistik, ADAM's databank og egne beregninger.

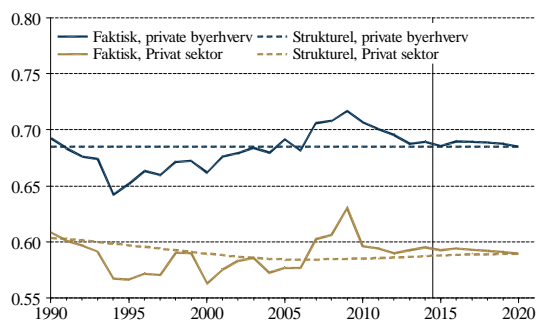
Figur 1.16 Betalingsbalance

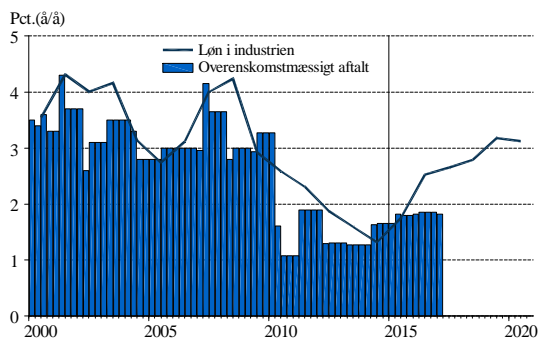
Anm.: Betalingsbalancens løbende poster er dansk opsparing fratrukket private og offentlige investeringer.

Kilde: Danmarks Statistik, ADAM's databank og egne beregninger.

Figur 1.17 Udvidet lønkvote

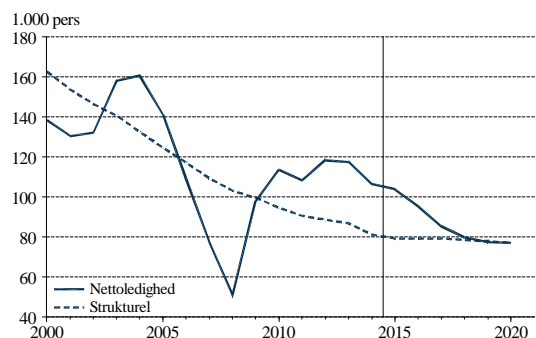
Figur 1.18 Løn i industrien

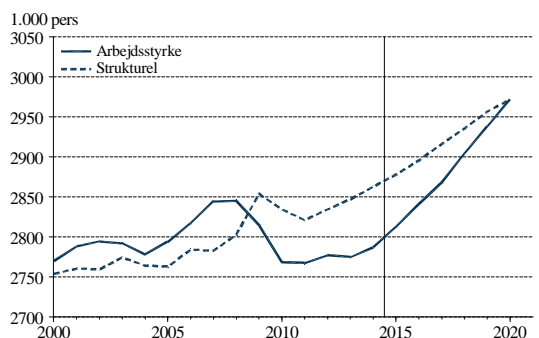
Anm.: “Udvidet lønkvote” er en udvidet lønsum (= lønsum til lønmodtagere tillagt en imputeret aflønning af selvstændige) divideret med BVT. Den strukturelle lønkvote for den private sektor er beregnet på baggrund af en antagelse om en konstant, strukturel lønkvote for de private byerhverv samt en udglætning af dels de private byerhvervs andel af BVT i de private erhverv, dels den gennemsnitlige lønkvote i de øvrige private erhverv

Kilde.: Danmarks Statistik, ADAM’s databank og egne beregninger.

Figur 1.19 Nettoledighed

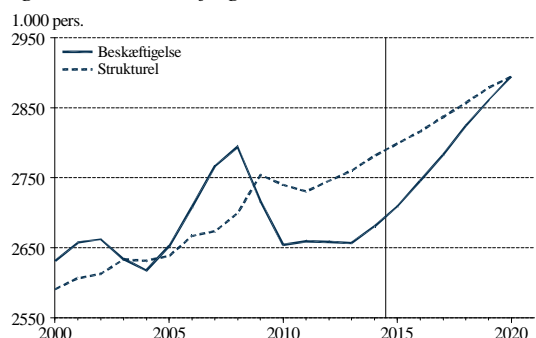

Figur 1.20 Arbejdsstyrke

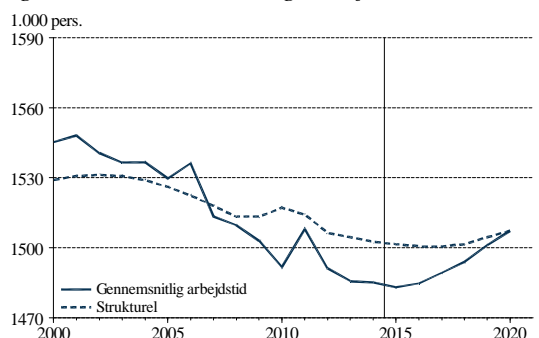

Kilde.: Danmarks Statistik, ADAM’s databank og egne beregninger.

Figur 1.21 Beskæftigelse

Figur 1.22 Gennemsnitlig arbejdstid

Kilde.: Danmarks Statistik, ADAM’s databank og egne beregninger.

TABELBILAG

Tabel 1.1 Hovedtræk af international konjunkturvurdering

	2014	2015	2016
	-----Pct.-----		
Realvækst			
USA	2,4	3,1	3,3
Euroområdet	0,9	1,5	2,0
Danmarks aftagerlande	2,0	2,2	2,5
Inflation			
USA	1,6	0,5	1,8
Euroområdet	0,4	0,0	1,3
Lønoms-kostninger			
USA	2,2	2,5	2,8
Tyskland	2,9	2,5	2,3
Danmarks aftagerlande	2,3	2,4	2,8
Produktivitet			
USA	0,7	1,8	2,3
Tyskland	1,0	1,8	2,5
Danmarks aftagerlande	0,7	1,3	1,9
Pengepolitiske renter			
USA	0,25	0,33	1,29
Euroområdet	0,20	0,10	0,20
Lange renter			
USA	2,54	2,23	3,04
Tyskland	1,20	0,40	0,80
	----- Dollar pr. tønde -----		
Oliepris, Brent	108	64	75
	----- Dollar pr. euro -----		
Dollar/euro-kurs	0,70	0,60	0,60

Anm.: Realvækst i Danmarks aftagerlande er den industrieksportvægtede BNP-vækst i 35 lande. Lønoms-kostninger og produktivitet er henholdsvis timelønninger i fremstilling og arbejdsproduktivitet i hele økonomien. Disse er beregnet ved sammenvejning med dobbeltvejede eksportvægte for ti udvalgte aftagerlande, jf. også tabel 1.8. Inflationen er stigningstakten i forbrugerprisindekset, og de lange renter er renten på tiårige statsobligationer. Renterne er gennemsnitlige årlige renter. Olieprisen er prisen på Brent råolie.

Kilde: Macrobond og egne beregninger.

Tabel 1.2 BNP-vækst i Danmarks aftagerlande

	Eksport- vægt	2014	Mængdestigning 2015	2016
	Pct.			
Tyskland	18,6	1,6	1,9	1,7
Sverige	12,3	2,3	2,8	2,9
USA	10,1	2,4	3,1	3,3
Norge	8,9	2,3	1,5	2,0
Storbritannien	7,7	2,8	2,8	2,8
Frankrig	4,4	0,4	1,0	2,0
Holland	4,1	0,9	1,8	2,0
Kina	3,4	7,5	7,0	6,5
Finland	3,1	-0,1	0,8	1,8
Italien	2,5	-0,4	0,6	1,8
Polen	2,8	3,3	3,3	3,3
Spanien	2,2	1,4	2,5	2,5
Belgien	2,5	1,0	1,5	2,0
Japan	1,8	-0,1	1,0	1,2
Rusland	1,9	0,7	-2,0	0,0
Brasilien	2,1	0,2	1,0	2,0
Tjekkiet	1,4	2,0	2,5	3,2
Australien	1,3	2,7	2,8	3,3
Schweiz	1,3	2,0	2,3	2,3
Canada	1,0	2,5	2,3	2,0
Østrig	0,9	0,3	1,3	2,5
Ungarn	0,9	3,6	1,8	1,5
Irland	0,9	4,8	3,3	3,8
Rumænien	0,6	2,8	2,3	2,0
Indien	0,6	7,3	8,0	8,0
Litauen	0,6	3,0	2,8	2,8
Slovakiet	0,4	2,4	3,3	4,3
Letland	0,4	2,4	3,3	3,8
Estland	0,3	2,0	3,8	3,8
Grækenland	0,3	0,7	2,0	3,8
Portugal	0,3	0,9	1,8	2,3
Slovenien	0,1	2,4	2,5	2,8
Bulgarien	0,1	1,7	2,3	2,0
Malta	0,0	3,5	3,5	3,3
Danmark		1,1	1,9	2,3
EU	67,4	1,3	1,8	2,2
Euroområdet	41,6	0,9	1,5	2,0
BRIC	8,0	0,2	1,0	2,0
Aftagere	99,8	2,0	2,2	2,5

Anm.: De 35 lande, som er medtaget i aggregatet af aftagerlande, aftog tilsammen 87,4 pct. af Danmarks industrieksport i 2013. De enkelte eksportvægte er det pågældende lands andel af Danmarks industrieksport til disse 35 aftagerlande. Væksten i aftagere er sammenvejet med eksportvægte, mens væksten i EU, euroområdet hhv. BRIC er beregnet ved at summere de respektive landes BNP opgjort i euro.

Kilde: Macrobond og egne beregninger.

Tabel 1.3 Skøn for international økonomi, efterår 2014 hhv. forår 2015

	Land	Vægt	Efterår 2014				Forår 2015			
			2014	2015	2016-20	2016-20*	2014	2015	2016-20	2016-20*
UDFY	Eksportmarked	100,0	1,8	2,3	2,7	2,3	2,0	2,2	2,6	2,2
EMU	Euroområdet	41,7	0,8	1,3	2,3	1,5	0,9	1,5	2,1	1,5
DEU	Tyskland	18,6	1,3	1,3	1,4	1,1	1,6	1,9	1,2	1,2
SWE	Sverige	12,3	1,8	3,0	3,2	2,8	2,3	2,8	3,1	2,8
USA	USA	10,1	2,3	3,3	3,1	2,5	2,4	3,1	2,9	2,4
NOR	Norge	8,9	2,3	2,8	2,4	2,3	2,3	1,5	2,6	2,3
GBR	Storbritannien	7,7	3,0	2,8	2,8	2,7	2,8	2,8	2,8	2,7
FRA	Frankrig	4,4	0,5	1,0	2,7	2,0	0,4	1,0	2,5	2,0
NLD	Holland	4,1	0,6	1,3	2,7	2,0	0,9	1,8	2,5	2,0
FIN	Finland	3,1	-0,3	1,0	3,2	2,2	-0,1	0,8	2,7	2,1
CHN	Kina	3,4	7,3	7,3	5,9	5,9	7,5	7,0	5,8	5,9
CZE	Tjekkiet	1,4	2,3	2,5	3,9	3,2	2,0	2,5	3,7	3,2
ITA	Italien	2,5	-0,3	0,3	2,2	1,0	-0,4	0,6	2,2	1,0
POL	Polen	2,8	2,8	2,3	2,9	2,6	3,3	3,3	2,6	2,6
ESP	Spanien	2,2	1,3	1,8	1,9	1,1	1,4	2,5	2,0	1,1
BEL	Belgien	2,5	1,0	1,5	2,2	1,8	1,1	1,5	2,1	1,8
JPN	Japan	1,8	0,8	0,8	0,9	1,0	-0,1	1,0	1,0	1,0
BRA	Brasilien	2,1	0,5	1,5	3,1	2,6	0,2	1,0	2,9	2,6
RUS	Rusland	1,9	0,3	1,8	3,7	2,7	0,7	-2,0	4,4	2,7
AUS	Australien	1,3	3,0	3,3	3,6	3,3	2,7	2,8	3,6	3,3
CHE	Schweiz	1,3	1,3	2,3	2,5	2,2	2,0	2,3	2,2	2,2
CAN	Canada	1,0	2,2	2,8	2,1	2,0	2,5	2,3	1,9	2,0
AUT	Østrig	0,9	0,3	2,3	2,6	1,8	0,3	1,3	2,5	1,8
HUN	Ungarn	0,9	2,3	1,5	1,7	1,6	3,6	1,8	1,5	1,7
IRL	Irland	0,9	3,3	2,0	2,7	1,7	4,8	3,3	2,8	2,0
ROU	Rumænien	0,6	1,8	2,3	1,7	1,6	2,8	2,3	1,8	2,0
IND	Indien	0,6	5,5	5,9	5,8	5,8	7,3	8,0	7,7	7,3
LIT	Litauen	0,6	2,8	3,3	2,6	2,3	4,7	2,8	2,4	2,4
SVK	Slovakiet	0,4	2,8	3,0	3,6	3,0	2,4	3,3	3,5	3,2
LVA	Letland	0,4	2,8	2,8	2,9	2,4	2,4	3,3	3,0	2,7
EST	Estland	0,3	1,8	4,0	4,0	3,3	2,0	3,8	3,5	3,2
GRC	Grækenland	0,3	-0,3	1,5	4,8	2,2	0,7	2,0	4,6	2,1
PRT	Portugal	0,3	0,5	1,0	2,1	0,6	0,9	1,8	1,7	0,7
HRV	Kroatien	0,2	-0,4	1,0	3,5	1,6	-0,6	0,7	3,6	1,8
SVN	Slovenien	0,1	1,3	1,8	2,5	1,7	2,4	2,5	2,2	1,7
BGR	Bulgarien	0,1	1,7	2,3	1,5	1,4	1,7	2,3	2,2	2,1
MLT	Malta	0,0	2,0	0,8	1,3	1,7	3,5	3,5	2,7	2,5

Anm: 2016-20* er udvikling i strukturelt niveau.

Kilde: Macrobond og egne beregninger.

Tabel 1.4 Skøn for dansk økonomi efterår 2014 hhv. forår 2015

	Efterår 2014				Forår 2015			
	2014	2015	2016	2020 ^{a)}	2014	2015	2016	2020 ^{a)}
----- Mængdestigning i pct. -----								
Privat forbrug	1,1	1,9	2,8	3,3	0,5	1,9	2,7	3,0
Offentligt forbrug	1,3	0,8	0,6	0,9	1,4	1,0	0,1	0,9
Offentlige investeringer	1,8	-4,6	-5,5	2,1	8,6	-1,7	-0,4	-0,9
Boliginvesteringer	4,4	5,3	5,1	3,3	6,5	3,8	5,1	5,0
Erhvervsinvesteringer	2,8	5,6	9,5	10,3	1,1	5,8	15,4	10,3
Lagerændringer	0,3	0,2	0,1	0,0	0,3	0,2	0,0	0,0
Inkl. efterspørgsel i alt	1,8	2,2	2,9	3,2	1,7	2,2	3,4	3,4
Vareeksport	-0,2	2,2	3,9	4,8	-0,3	2,1	4,9	5,2
Tjenesteeksport	4,9	3,7	4,5	4,7	7,1	5,1	4,7	4,5
Efterspørgsel i alt	1,8	2,4	3,4	3,8	2,0	2,6	3,9	4,0
Vareimport	1,7	5,4	7,3	6,8	2,3	3,9	8,5	6,8
Tjenesteimport	9,1	2,2	0,6	3,3	6,4	4,1	5,1	4,6
Bruttonationalprodukt	0,5	1,5	2,6	2,8	1,1	1,9	2,3	2,8
----- Pct. -----								
Output gap	-4,5	-4,2	-3,0	0,0	-4,4	-3,5	-2,5	0,0
----- Ændring i 1.000 pers. -----								
Arbejdsstyrke	15	18	24	32	12	26	28	33
Strukturel arbejdsstyrke	9	11	14	17	15	15	18	19
Privat beskæftigelse	20	11	26	31	24	29	37	33
Offentlig beskæftigelse	4	7	2	4	-1	-1	-1	4
----- 1.000 pers. -----								
Bruttoledighed	138	135	132	118	135	133	123	104
Nettoledighed	108	108	105	91	107	104	95	77
----- Pct. -----								
Forbrugerpriser	0,7	1,3	1,7	2,0	0,7	0,6	2,0	2,3
Eksportpriser	-2,4	1,3	1,4	1,3	-1,9	1,6	2,2	1,9
Importpriser	-2,6	2,0	1,9	1,6	-2,3	0,8	2,9	2,1
Kontantpris på boliger	3,1	3,4	1,8	2,2	3,4	3,0	2,3	1,3
Timelønmodkostninger	1,5	1,9	2,7	2,9	1,3	1,8	2,5	2,9
Realvækst i aftagerlande	1,8	2,3	2,9	2,7	2,0	2,2	2,5	2,6
10-årig obligationsrente	1,5	1,7	2,4	4,8	1,2	0,4	0,9	4,8
Timeprod. i priv. byerhv.	0,3	1,2	1,6	1,6	0,8	1,0	0,7	1,4
----- Mia. kr. -----								
Betalingsbalance	110	86	71	3	119	125	98	48
Offentlig saldo	-32	-70	-55	8	24	-41	-62	14

a) 2020-søjlen angiver den gennemsnitlige årlige vækstrate fra 2016 til 2020 til og med rækken "Bruttonationalprodukt". Det samme gælder for rækkerne "Forbrugerpriser" til og med "Timeprod. i priv. byerhv." Resten af 2020-søjlen er de respektive værdier i 2020.

Anm.: Realvækst i "Lagerinvesteringer" angiver vækstbidraget til BNP. Output gap angiver den procentvise afvigelse i forhold til det strukturelle niveau. Udviklingen i forbrugerpriserne er udtrykt ved deflatoren for det private forbrug. Det er antaget, at ændringen i den offentlige gæld i fremskrivningsperioden er lig den offentlige saldo.

Kilde: Danmarks Statistik, ADAM's databank, Macrobond og egne beregninger.

Tabel 1.5 *Langsigtet disponibel indkomst i SMEC*

	2014	2015	2016
	----- Mia. kr. -----		
Bruttoværditilvækst	1.658	1.708	1.769
Indkomstoverførsler	345	353	359
Øvrige overførsler, netto	0	-7	-3
Bruttoindkomst	2.004	2.053	2.124
- Bidrag til sociale sikringsordninger	19	21	21
- Direkte skatter	549	550	567
- Øvrige skatter	22	27	28
- Afskrivninger	343	338	346
Disponibel indkomst, jf. SMEC (lang sigt)	1.070	1.117	1.162

a) Direkte skatter dækker over kildeskatter (undtagen skat af nettorenter og -pensioner), husholdningernes vægtafgifter, arbejdsmarkedsbidrag, andre personlige indkomstskatter samt selskabsskatter.

Anm.: Den langsigtede disponible indkomst dækker hele den private sektor og indeholder således al løn- og restindkomst samt overførselsindkomster. Renter og pensioner opfattes ikke som indkomst på langt sigt, da pensionsbetalinger er udtryk for en omplacering af formue, og renter er afkast af den finansielle formue. Da formuen i sig selv antages at påvirke forbruget på lang sigt, udelades pensioner og nettorenter af den langsigtede disponible indkomst. Fra indkomsten fratrækkes de relevante skatter og afskrivninger.

Kilde: Danmarks Statistik, ADAM's databank og egne beregninger.

Tabel 1.6 *Kortsigtet disponibel indkomst i SMEC*

	2014	2015	2016
	----- Mia. kr. -----		
Lønsum inkl. selvstændiges indkomst	1.076	1.100	1.139
Indkomstoverførsler	345	353	359
Renteindtægter, husholdninger	-60	-45	-44
Nettopensionsudbetalinger	112	112	114
Restindkomst, husholdninger	17	-30	-36
Bruttoindkomst	1.491	1.490	1.531
- Bidrag til sociale sikringsordninger	19	21	21
- Direkte skatter	541	501	506
- Øvrige skatter	7	7	7
Disponibel indkomst, jf. SMEC (kort sigt)	923	962	997

a) Direkte skatter dækker over kildeskatter, husholdningernes vægtafgifter, arbejdsmarkedsbidrag og øvrige personlige indkomstskatter.

Kilde.: Danmarks Statistik, ADAM's databank og egne beregninger.

Tabel 1.7 Løn- og restindkomst

	2014	2015	2016
	----- Mia. kr. -----		
Bruttoværditilvækst i alt	1.658	1.708	1.769
Lønsum	1.018	1.042	1.078
Nettorestindkomst	286	313	329
Afskrivninger	343	338	346
Anden produktionsskat	11	14	16
Bruttoværditilvækst, off. sektor	378	381	389
Lønsum	324	326	331
Afskrivninger	58	59	59
Anden produktionsskat	-3	-3	-2
Bruttoværditilvækst, privat sektor	1.280	1.326	1.380
Lønsum	694	716	747
Nettorestindkomst	286	313	329
Afskrivninger	286	280	286
Anden produktionsskat	14	17	18
	----- Pct. -----		
Lønkvote i alt	61,4	61,0	61,0
Lønkvote, privat sektor	54,2	54,0	54,1
Udvidet lønkvote, i alt	65,5	65,1	65,1
Udvidet lønkvote, privat sektor	59,5	59,3	59,4
Strukturel udvidet lønkvote, privat sektor	58,7	58,8	58,9

Anm.: "Udvidet lønkvote" er en udvidet lønsum (= lønsum til lønmodtagere tillagt en imputeret aflønning af selvstændige) divideret med BVT. Den strukturelle lønkvote for den private sektor er beregnet på baggrund af en antagelse om en konstant, strukturel lønkvote for de private byerhverv samt en udglatning af dels de private byerhvervs andel af BVT i de private erhverv, dels den gennemsnitlige lønkvote i de øvrige private erhverv.

Kilde: Danmarks Statistik, ADAM's databank og egne beregninger.

Tabel 1.8 Lønkonkurrenceevne

		2014	2015	2016
Stigning i timelønomkostninger	Vægt			
Tyskland	0,24	2,9	2,5	2,3
USA	0,17	2,2	2,5	2,8
Storbritannien	0,09	2,0	2,5	3,5
Frankrig	0,08	1,6	2,0	2,5
Sverige	0,10	2,1	2,5	3,3
Japan	0,06	2,6	1,0	1,0
Italien	0,06	2,9	2,5	3,0
Norge	0,06	2,6	3,5	4,5
Belgien	0,06	1,3	1,5	2,0
Holland	0,06	1,4	3,0	3,8
Udlandet i alt		2,3	2,4	2,8
Stigning i timelønsomkostninger, Danmark		1,3	1,8	2,5
Ændring i relativ lønudvikling		-1,0	-0,7	-0,3
Ændring i effektiv kronekurs		0,9	-5,0	-0,5
Ændring i lønkonkurrenceevne		-0,1	-5,7	-0,8
Ændring i dansk produktivitet		0,3	0,9	1,0
Ændring i udenlandsk produktivitet		0,7	1,3	1,9
Ændring i relativ produktivitet		-0,4	-0,5	-0,9
Ændring i relative enhedslønomkostninger		0,3	-5,2	0,1

Anm.: Ændringen i den relative lønudvikling er beregnet som lønstigningstakten i udlandet fratrukket lønstigningstakten i Danmark, mens ændringen i lønkonkurrenceevnen er beregnet som ændringen i den relative lønudvikling fratrukket ændringen i den effektive kronekurs. En stigning i den relative lønudvikling bidrager til en forbedring af konkurrenceevnen. En stigning i den effektive kronekurs bidrager til en forværring af konkurrenceevnen. Lønomkostningerne omfatter både direkte og indirekte omkostninger og angiver stigningstakten for timeløns-omkostningerne i industrien. Timelønsomkostningerne i udlandet er vejet sammen med dobbeltvejede eksportvægte, der afspejler landenes betydning som konkurrenter for dansk industrieksport. Forbrugerpriserne er målt ved væksten i deflatoren for det private forbrug. "Vægt" angiver Nationalbankens dobbeltvejede eksportvægte. Disse er skaleret, så de summerer til 1 for de ti lande.

Kilde: Danmarks Statistik, ADAM's databank, Dansk Arbejdsgiverforening, International Lønstatistik, Nationalbanken og egne beregninger.

Tabel 1.9 Eksport og import opdelt på underkomponenter, priser

	2014	2015	2016
	----- Pct. -----		
Eksport	-1,9	1,6	2,2
Energi	-5,6	-15,4	17,8
Varer i øvrigt	0,3	1,6	1,3
Tjenester	-4,3	3,3	2,1
Import	-2,3	0,8	2,9
Energi	-6,6	-12,1	19,2
Varer i øvrigt	0,5	1,3	1,0
Tjenester	-5,0	3,4	2,4

Kilde: Danmarks Statistik, ADAM's databank og egne beregninger.

Tabel 1.10 Eksport og import opdelt på underkomponenter, mængder

	Årets priser			
	2014	2014	2015	2016
	Mia. kr.	----- Pct. -----		
Eksport	1.030	2,6	3,3	4,8
Energi	49	-19,5	-8,3	1,3
Varer i øvrigt	575	1,9	3,0	5,2
Tjenester	407	7,1	5,1	4,7
Import	929	3,8	4,0	7,2
Energi	86	-7,1	3,8	3,0
Varer i øvrigt	498	4,3	4,0	9,3
Tjenester	345	6,4	4,1	5,1

Kilde: Danmarks Statistik, ADAM's databank og egne beregninger.

Tabel 1.11 Betalingsbalancens løbende poster og udlandsgæld

	2014	2015	2016
	----- Mia. kr. -----		
Varebalance	39	37	11
Tjenestebalance	62	71	73
Formueindkomst, netto	61	65	63
Øvrige poster	-44	-48	-48
Løbende poster i alt	119	125	98
Udlandsgæld, ultimo	-791	-916	-1.014
	----- Pct. af BNP -----		
Løbende poster i alt	6,2	6,3	4,8
Udlandsgæld, ultimo	-41,2	-46,4	-49,5

Anm.: De historiske data i tabellen er fra nationalregnskabet og afviger i visse tilfælde fra betalingsbalancestatistikken, bl.a. mht. afgrænsningen mellem vare- og tjenestehandel. Det er antaget, at ændringen i udlandsgælden i fremskrivningsperioden er lig med saldoen på betalingsbalancens løbende poster. Dvs., der ses bort fra kursreguleringer.

Kilde: Danmarks Statistik, ADAM's databank og egne beregninger.

Tabel 1.12 Hovedposter på forsyningsbalancen

	Årets priser	Mængdestigning		
	2014	2014	2015	2016
	Mia. kr.			
Privat forbrug	932	0,5	1,9	2,7
Offentligt forbrug	513	1,4	1,0	0,1
Offentlige investeringer	75	8,6	-1,7	-0,4
Boliginvesteringer	76	6,5	3,8	5,1
Erhvervsinvesteringer	208	1,1	5,8	15,4
Lagerændringer	14	0,3	0,2	0,0
Indenlandsk efterspørgsel i alt	1.818	1,7	2,2	3,4
Vareeksport	624	-0,3	2,1	4,9
heraf industrivarer	575	1,9	3,0	5,2
Tjenesteeksport	407	7,1	5,1	4,7
Eksport i alt	1.030	2,6	3,3	4,8
Samlet efterspørgsel	2.848	2,0	2,6	3,9
Vareimport	584	2,3	3,9	8,5
heraf industrivarer	498	4,3	4,0	9,3
Tjenesteimport	345	6,4	4,1	5,1
Import i alt	929	3,8	4,0	7,2
Bruttonationalprodukt	1.919	1,1	1,9	2,3
Bruttoværditilvækst	1.658	1,2	1,8	2,2
heraf private byerhverv	1.054	1,9	2,5	2,9

Kilde: Danmarks Statistik, ADAM's databank og egne beregninger.

Tabel 1.13 Hovedposter på forsyningsbalancen, vækstbidrag

	Årets priser	Bidrag til vækst i BNP		
	2014	2014	2015	2016
	Mia. kr.			
Privat forbrug	932	0,3	0,9	1,3
Offentligt forbrug	513	0,4	0,3	0,0
Offentlige investeringer	75	0,3	-0,1	0,0
Boliginvesteringer	76	0,2	0,1	0,2
Erhvervsinvesteringer	208	0,1	0,6	1,7
Lagerændringer	14	0,3	0,2	0,0
Indenlandsk efterspørgsel i alt	1.818	1,6	2,1	3,2
Vareeksport	624	-0,1	0,7	1,6
heraf industrivarer	575	0,6	0,9	1,6
Tjenesteeksport	407	1,5	1,1	1,1
Eksport i alt	1.030	1,4	1,8	2,7
Samlet efterspørgsel	2.848	3,0	3,8	5,9
Vareimport	584	-0,7	-1,2	-2,6
heraf industrivarer	498	-1,1	-1,0	-2,5
Tjenesteimport	345	-1,2	-0,7	-1,0
Import i alt	929	-1,9	-1,9	-3,5
Bruttonationalprodukt	1.919	1,1	1,9	2,3

Kilde: Danmarks Statistik, ADAM's databank og egne beregninger.

Tabel 1.14 Vækstbidrag til BVT

	Årets priser	Bidrag til vækst i BVT		
	2014	2014	2015	2016
	Mia. kr.			
Landbrug	21	0,0	0,0	0,0
Nordsø	35	-0,2	0,0	0,0
Energiforsyning	26	-0,2	0,0	0,0
Boligbenyttelse	132	-0,1	0,0	0,1
Offentlig sektor	364	0,3	0,0	0,1
Søfart	27	0,1	0,1	0,1
Private byerhverv	1.054	1,2	1,6	1,8
Bruttoværditilvækst	1.658	1,2	1,8	2,2

Kilde: Danmarks Statistik, ADAM's databank og egne beregninger.

Tabel 1.15 Befolkningsregnskab

	Ændring fra 2004 til 2008			Ændring fra 2008 til 2012			Ændring fra 2012 til 2020			2020
	Faktisk	Struktur	Konjunk.	Faktisk	Struktur	Konjunk.	Faktisk	Struktur	Konjunk.	Faktisk
	-----1.000 pers.-----									
Befolkning	89	89	0	98	98	0	203	203	0	5794
Børn	-10	-10	0	-19	-19	0	-44	-44	0	974
Folkepension	119	119	0	90	90	0	126	126	0	990
Tjenestemandspension (før FP-alder)	-6	-6	0	-1	-1	0	-1	-1	0	10
Personer i den arbejdsduelige alder	-14	-14	0	27	27	0	121	121	0	3821
Arbejdsstyrke heraf	67	39	29	-68	32	-100	195	138	57	2972
- Beskæftigede	177	68	109	-136	46	-182	236	149	87	2895
- Nettoledige	-110	-30	-80	67	-14	82	-41	-12	-30	77
Udenfor arbejdsstyrken heraf	-81	-52	-29	95	-5	100	-74	-16	-57	849
- Aktiverede dagpengemodtagere	-7	-5	-2	9	4	5	-6	-4	-3	11
- Aktiverede kontanthjælpsmodtagere	13	15	-3	6	1	5	-2	1	-3	44
- Jobrotation	0	0	0	1	0	1	-1	0	-1	0
- Feriedagpenge	-2	-2	0	1	1	0	-2	-2	0	5
- Sygedagpenge	10	10	0	-12	-12	0	-17	-17	0	63
- Barselsdagpenge	1	1	0	-6	-6	0	2	2	0	56
- Arbejdsmarkedsorlov	-1	-1	0	-2	-2	0	0	0	0	0
- Studerende uden besk.	7	36	-29	82	43	39	-6	11	-17	224
- Ledighedsydelse	3	4	-2	6	4	2	0	0	-1	16
- Revalidering	-7	-7	0	-5	-5	0	-2	-2	0	8
- Kontanthjælpsmodtagere	-27	-13	-14	27	12	15	-16	-11	-5	68
- Ressourceforløb	0	0	0	0	0	0	46	46	0	46
- Førtidspensionister	-15	-9	-6	7	-2	9	-20	-17	-4	197
- Overgangsydelse	-7	-7	0	0	0	0	0	0	0	0
- Fleksydelse	2	2	0	3	3	0	-2	-2	0	4
- Efterløn	-42	-42	0	-34	-34	0	-58	-58	0	46
- Restgruppe	-7	-33	26	13	-11	24	11	36	-25	62

Anm.: I 2020 er det faktiske antal i alle grupper forudsat at være lig det strukturelle antal. Næstyderste højre søjle "Ændring i konjunkturbidrag fra 2012 til 2020" angiver dermed også størrelsen af konjunkturbidraget i 2012.

Kilde: Danmarks Statistik, ADAM's databank og egne beregninger.